

Panorama

ISELJENICI DANAS U GEELONGU U AUSTRALIJI ŽIVI VELIKA FAMILIJA, A NJIHOVA KUĆA U UBLIMA UKNJIŽENA JE NA SVU BRAČU

LASTOVSKI AUSTRALJCI

'Sloga' je spasila i održa

PIŠE JORDANKA GRUBAČ
FOTO IVO PERVAN

ma jedna kuća u Ublima, na Lastovu, blizu crkve, uz čije zvonice na vratima piše "Braća Siketa". To jedno jedino zvonice okuplja sve članove velike obitelji Siketa, koja danas ima 172 člana. Uknjižena je na braću Siketa, a od desetero djece Antuna i Filice Siketa (sedam sinova i tri kćeri) živi su svi osim jednog brata i jedne sestre.

Svih 172 potomaka Antuna i Filice danas živi u Geelongu, u Australiji. Kako su tamo stigli? Zapravo doslovno – brodom. A pričate ovako...

Patnja za zavičajem

Na Lastovu su teško živjeli, bavili su se ribarstvom. Muškarci su ribarili, mati je odgajala djecu, a Lastova se bježalo svakodnevno. Jednoga su se jutro i tri starija brata Siketa otisnula na pučinu ribarskim brodom svoje obitelji simbolična imena "Sloga". Anton i Filica ostali su na otoku s maloljetnom djecom i nisu se mirili s tim da su njihova tri sina negdje daleko. A ondje gdje su dospjeli, daleko u Australiji, tri najstarija brata Siketa radila su teško i mukotrpno. Od svega im je najteže padala razdvojenost od obitelji. Odlučili su napraviti papire te oca, majku i petero maloljetne braće i sestara dovesti u Australiju. Od 1956. godine svi su zajedno živjeli u dalekom Geelongu.

Prolazile su godine, teško su radili i – teško patili za zavičajem. Mislili su, pričali i maštali o njemu. Onda je otac obitelji počeo odlaziti u rodni kraj...
... A mi smo se čudili – di ce u tim godinama! Nitko ga nije mogao odvratiti. Danas smo mi, njegova djeca, gori od njega... "Djeca" s kojom razgovaram su umirovljenici, dva braća Siketa, najstariji Aldo (84) i Bruno (71), i Aldova kći Antoinetta, Tonina, koja je rođena potkraj pedesetih godina prošlog stoljeća.

Nasla sam ih na njihovu Lastovu u vrijeme Poklada. Ove se godine Lastovski poklad, zaštićen kao kulturno dobro, odigravao 530. put. Brunu je ovo prvi Poklad od onog posljednjeg na kojem je sudjelovao daleke 1956. godine.

– Uvijek sam govorio oca kad bi se spremao ići na Lastovo – ma gdje ćeš u tim godinama! A danas mi stalno dolazimo. I sva naša djeca svake godine dolaze, odlaze, vraćaju se... A oni meni sad znadu reći – ma kud ćeš u tim godinama!?! – govori najstariji brat Aldo.

'Lipa tradiš'
Takvo veza Siketa s Lastovom postaje – neprekidna! Obitelj je mnogobrojna, svi govore ili se snalaze na hrvatskom, a najstarijeg, Alda, braća i danas drže za oca.
– Slali su me svake godine da nadograđujem i sredujem našu obiteljsku kuću. Ona je naš trud, naša ljubav, naša veza s rodnim krajem od rođenja do konca života. Znade nas biti i dvadesetak! Ta naša povezanost sa zavičajem nikad nije izgubila nit koja nas sve čvrsto drži. Kad je Lastovo bilo teško, ja sam mu dolazio, posebno u Domovinskom ratu. Svu sam djecu odgajao u istom duhu i jedan je moj sin došao dobrovoljno braniti Hrvatsku – govori Aldo.

Ni ove godine za 530. poklad kuća Siketa nije bila prazna. Aldo, kći Antoinetta i brat Bruno, te njihova obiteljska prijateljica, lastovska umirovljena učiteljica

Otac obitelji Antun i njegov otac Ivan, pradjed najstarijih Siketa

Anton i Filica Siketa (rođena Glumac)

– Unajmimo veliku kuću i svih nas 172 družimo se, jedemo, pijemo, pjevamo dalmatinske pjesme i nosimo lastovske majice – kaže Tonina.

Kišilo je tih dana na ovogodišnjim lastovskim pokladama. Siketama ništa nije smetalo.
– Stajati na kiši i jugu, da te mlati, i to je uspomena – kaže Aldo.

Onda sam ih još posjetila u njihovoj kući u Ublima. U ulaznom hodniku prvo ćete ugledati sliku na kojoj su njihovi roditelji i braća i dvije sestre Siketa. U manjoj dnevnoj sobi na zidu je mozaik obiteljskih slika. Na svakoj je po jedna obitelj proizišla iz one slike na ulazu: svi braća i sestre sa svojim potomcima i pod svakom slikom pločica na kojoj stoji ime obitelji.

Samo dva sloga
Obiteljska priča lastovskih iseljenika Siketa velika je poput njihove obitelji i ne znam kako je i gdje završiti osim, možda, opet na zvoncu obiteljske kuće. Na odlasku opet čitam ono "Braća Siketa" i mislim – suprotno svim našim percepcijama o otocima, ili o svim našim maloljetnicima, kao nesložnima, suprotno svim pričama o napuštenim otočnim kućama od sto vlasnika raseljenih po svijetu i po mogućnosti posvađenima – u lastovskim Ublima stoji jedna kuća na koju su intavulana sva braća – desetero njih!

Mora biti da tajna leži u imenu broda, kratkom, od samo dva sloga – "Sloga" – kojim su pobjegli trojica braće, a ostali otplovili za njima jer nisu željeli živjeti ni preživjeti razdvojeni, rastavljeni, otuđeni.

– I još i dandanas se jednako drže za cimu toga svog obiteljskog broda na kojem su posljednji žulje dobili ona tri najstarija brata kad su bježala u Italiju, pa u Australiju. Brod se više nikad nije vratio na Lastovo.

E, ali Sikete, Sikete jesu!

– Jezik je i naučila zahvaljujući babi Filomeni, Filici. Zahvaljujući teti Jelici, koja je prva inicirala obiteljsko okupljanje, Sikete se nalaze svake godine, a iduće, 2014., bit će 25 godina da senalaze potomci Antuna i Filomene u dalekoj Australiji.

– Unajmimo veliku kuću i svih nas 172 družimo se, jedemo, pijemo, pjevamo dalmatinske pjesme i nosimo lastovske majice – kaže Tonina.

Kišilo je tih dana na ovogodišnjim lastovskim pokladama. Siketama ništa nije smetalo.
– Stajati na kiši i jugu, da te mlati, i to je uspomena – kaže Aldo.

Onda sam ih još posjetila u njihovoj kući u Ublima. U ulaznom hodniku prvo ćete ugledati sliku na kojoj su njihovi roditelji i braća i dvije sestre Siketa. U manjoj dnevnoj sobi na zidu je mozaik obiteljskih slika. Na svakoj je po jedna obitelj proizišla iz one slike na ulazu: svi braća i sestre sa svojim potomcima i pod svakom slikom pločica na kojoj stoji ime obitelji.

Obiteljska priča lastovskih iseljenika Siketa velika je poput njihove obitelji i ne znam kako je i gdje završiti osim, možda, opet na zvoncu obiteljske kuće. Na odlasku opet čitam ono "Braća Siketa" i mislim – suprotno svim našim percepcijama o otocima, ili o svim našim maloljetnicima, kao nesložnima, suprotno svim pričama o napuštenim otočnim kućama od sto vlasnika raseljenih po svijetu i po mogućnosti posvađenima – u lastovskim Ublima stoji jedna kuća na koju su intavulana sva braća – desetero njih!

Mora biti da tajna leži u imenu broda, kratkom, od samo dva sloga – "Sloga" – kojim su pobjegli trojica braće, a ostali otplovili za njima jer nisu željeli živjeti ni preživjeti razdvojeni, rastavljeni, otuđeni.

– I još i dandanas se jednako drže za cimu toga svog obiteljskog broda na kojem su posljednji žulje dobili ona tri najstarija brata kad su bježala u Italiju, pa u Australiju. Brod se više nikad nije vratio na Lastovo.

E, ali Sikete, Sikete jesu!

SJEVERNOKOREJSKI VOĐA KIM JONG-UN: VOJNICI, SPREMITI SE ZA TOTALNI RAT!

Sjevernokorejski vođa Kim Jong-un u jeku jačanja tenzija na Korejskom poluotoku poručio je svojim vojnicima da se pripreme za "totalni rat", javljaju svjetski mediji. Sjeverna Koreja najavila je zatvaranje graničnog prelaza sa Južnom Korejom, te je objavila da se povlači iz svih sporazuma o nenapadanju s Južnom Korejom, nekoliko sati nakon što je Vijeće sigurnosti UN-a usvojilo nove sankcije protiv Pjongjanga. Ministarstvo vanjskih poslova Sjeverne Koreje poručilo je da sankcije neće

oslabiti nuklearni program zemlje, već će ga "tisuću puta" ojačati. Kao što je poznato, Vijeće sigurnosti UN-a izglasalo je u četvrtak oštrije financijske restrikcije Sjevernoj Koreji kao odgovor na treći nuklearni pokus koji je ta zemlja izvela prošlog mjeseca. Novim potezima, Sjeverna Koreja odustala je od primirja iz 1953. kojim je prekinut Korejski rat. Također, optužila je SAD da želi pokrenuti atomski rat i zaprijetila Washingtonu "preventivnim" nuklearnim udarom.

ČA U UBLIMA UKNJIŽENA JE NA SVU BRAČU

AUSTRALJCI

la obitelj Siketa

Jednoga su se jutro tri starija brata Siketa otisnula na pučinu ribarskim brodom svoje obitelji simbolična imena 'Sloga'. Njihovi roditelji nisu se mirili s tim da su njihova tri sina negdje daleko. A tamo, u Australiji, tri najstarija brata Siketa radila su teško i mukotrpno. Od svega im je najteže padala razdvojenost od obitelji

Braća Aldo i Bruno Siketa te Aldova kćerka Antoinetta – Tonina Siketa

25 godina okupljanja

•• Kad je Aldova i Brunova sestra Jelica teško oboljela, zaželjela je da se na okupu nađe cijela obitelj. Dogodine će biti 25 godina njihova okupljanja, a na prošlom ih je bilo 148. Neki su sigurno izostali, znači, ima ih gotovo 200 – još malo pa trećina današnjeg Lastova!

Veza s pričom

•• Vodič, prijatelj i onaj koji bdije nad Siketama kad dođu na Lastovo jest umirovljena lastovska učiteljica Dana Ivelja. Nije to samo tako, i to je veza s pričom! Njihovi su roditelji bili prijatelji, pa Dana i braća i sestre Siketa, pa generacijski dalje – njihova djeca, uključujući Daninu kćer koja živi u Australiji, pa unučad... Mora da se sva ta čeljad drži cime onoga broda jednostavnog dvosložnog imena ("Sloga") s početka i kraja ove priče.

Sve ptičice iz gore

•• Aldo, Bruno i Tonina kupili su jaja po selu i platili dvoranu za Poklade – sve kako čine i ostali Lastovci. Onda su ih u jednom društvu – a držili su se poprilično i stalno ovih zsmkih dana po otoku – pitali što da im zapjevaju.
– Rekao sam "Sve ptičice iz gore", jer tu je pismu volio naš tata – rekao nam je Bruno, ganut uspomenom.

NEREDI ZBOG VJEŠANJA IRSKIH ZASTAVA BLIZU PROBRITANSKOG PODRUČJA

Petero policajaca ozlijeđeno u Belfastu

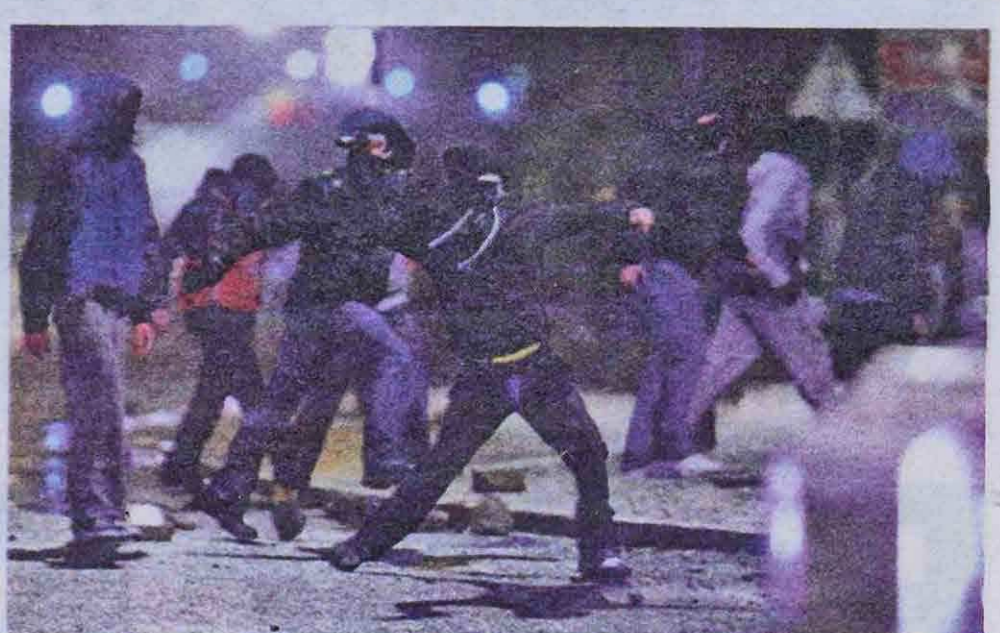
Novi neredi opet potresaju Belfast. U petak navečer petorica policijskih službenika lakše su ozlijeđena u sukobima u Newtownabbeyju, sjevernom predgrađu Belfasta, koji su izbili zbog vješanja irskih zastava blizu pretežno probritanskog područja.

Problem je nastao kad je probritanska mladež pokušala ukloniti irske zastave s rasvjetnih stupova. Više od sto mladih prosvjednika bacalo je cigle i boce na policajce, a zapaljen je i najmanje jedan automobil, pripočila je tamnošnja policija.

Mirovnim sporazumom sklopljenim 1998. godine uglavnom je okončano tri desetljeća duge vjerske nasilje u britanskoj pokrajini u Sjevernoj Irskoj, uglavnom između katoličkih irskih nacionalista, koji traže sjedinjenje s Irskom, i pretežno protestantskih lojalista, koji žele ostati dio Ujedinjenoga Kraljevstva. No, Belfast je dalje ostao vjerski podijeljen grad.

Tri desetljeća sukoba

Lojalisti su počeli izazivati nered u prosincu i siječnju nakon odluke gradskog vijeća, koje čine uglavnom irski

Ratoborna mladež pokušala je ukloniti irske zastave

nacionalisti, da se britanska zastava ukloni, osim tijekom 17 dana u godini za vrijeme državnih blagdana, što je izazvalo revolt onih koji su probritanski orijentirani i neprotestantski. Poznato je da se britanska zastava neprekidno vijorila ispred gradske vijećnice u Belfastu još od 1906. godine.

Tijekom tri desetljeća sukoba između sjevernoirskih katolika, koji su tražili pripajanje Irskoj, i sjevernoirskih protestanata, koji žele ostati dio Ujedinjenoga Kraljevstva, poginulo je oko 3500 ljudi.

U siječnju ove godine neredi eskaliraju.

PRIVREMENO DOSADAŠNJI POTPREDSJEDNIK DRŽAVE I MINISTAR VANJSKIH POSLOVA U NOVOJ ULOZI NAKON SMRTI OBOŽAVANOG VENEZUELSKOG LIDERA

Nicolas Maduro nasljeđuje pokojnog Huga Chaveza

Nekoliko sati poslije sahrane venezuelskog predsjednika Huga Chaveza, za njegova privremenog nasljednika imenovan je Nicolas Maduro, dosadašnji potpredsjednik države i ministar vanjskih poslova. Maduro će dužnost obnašati idućih mjesec dana, do raspisivanja novih izbora. Privremeni venezuelski predsjednik Maduro je u govoru održanom pred parlamentom, nakon imenovanja na privremenu dužnost, od Državnog izbornog povjerenstva zatražio hitno sazivanje novih predsjedničkih izbora.

Zaklinjem se u ime potpune odanosti komandantu Hugu Chavezu da ćemo braniti Bolivarski ustav, čvrstom rukom slobodnih ljudi – izjavio je Maduro prilikom prisige koja je okončana velikim vatrome-

Čuveni predsjednik Venezuele

No, njegovo imenovanje nisu pozdravili svi, poput glavne venezuelske opozicijske koalicije koja je bojkotirala polaganje zakletve. Lider opozicije Enrico Capriles izjavio je da je postavljeno Maduro neustavno i da bi, prema ustavu, predsjednik Narodne skupštine trebao preuzeti ulogu v.d. predsjednika države.

S druge strane, politički analitičari ocjenjuju Madura, inače bivšeg vozača autobusa i sindikalistu, kao dobar izbor u ovim trenucima za Venezuelu koja je izgubila obožavanog vođu. Maduro pripisuje pomirljiv ton, sjajnu sposobnost pregovaranja i utjecaja na različite struje chavizma. Proteklih mjeseci, on je često zamjenjivao Chaveza, oslabjela zbog bolesti, na međunarodnim skupovima, a kod samog Chaveza uživao je veliko povjerenje.

Kada ga je imenovao svojim nasljednikom krajem prošle godine, Chavez je javno zatražio od Venezuelaca da izaberu Madura za predsjednika jer je on "pravi revolucionar" i "iskusn čovjek, unatoč svojoj mladosti".